

**DICTAMEN A L'AVANTPROJECTE
DE LLEI, DE LA GENERALITAT,
D'UNIONS DE FET FORMALITZADES
DE LA COMUNITAT VALENCIANA**

D'acord amb les competències atribuïdes al Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana per la Llei 1/1993, de 7 de juliol, i amb la tramitació prèvia corresponent, el Ple del Comité, en la sessió ordinària celebrada el dia 23 de març de 2012, emet el dictamen següent.

I.- ANTECEDENTS

El dia 5 de març de 2012 va tindre entrada en la seu del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, escrit de l'Honorable conseller de Governació, pel qual se sol·licitava l'emissió del corresponent dictamen preceptiu, amb caràcter d'urgència, a l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, d'Unions de Fet formalitzades de la Comunitat Valenciana, segons el que disposa l'article 3.1. a) en relació amb l'article 24 de la Llei 1/1993, de 7 de juliol, de creació del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana.

A més del text de l'avantprojecte de llei també es va trametre la documentació següent:

- Proposta d'Acord del Consell pel qual s'aprova l'Avantprojecte de Llei.
- Resolució del conseller de Governació pel qual s'acorda iniciar el procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de Llei.
- Memòria sobre legalitat, oportunitat i conveniència de l'Avantprojecte de Llei.
- Memòria econòmica
- Informe sobre l'impacte de gènere
- Informe de la direcció general de Pressupostos.
- Escrits d'al·legacions remeses per les conselleries de Presidència, Economia, Indústria i Comerç, Hisenda i Administració Pública, Educació, Foment i Ocupació, Sanitat, Infraestructures, Territori i Medi ambient, Justícia i Benestar Social, Agricultura, Pesca, Alimentació i Aigua i de l'Institut Valencià de l'Habitatge
- Informe de la sotssecretaria de la conselleria de Governació

El dia 20 de març de 2012 es va reunir la Comissió de Protecció Social, per a elaborar el Projecte de Dictamen a l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, d'Unions de Fet formalitzades de la Comunitat Valenciana. A la mateixa va assistir el Sr. José Manuel Miralles Piqueres, director general de Coordinació del Desenvolupament

Estatutari, que va explicar el contingut del citat Avantprojecte als membres de la Comissió de Protecció Social i va respondre a les qüestions que li van ser plantejades.

El Projecte de Dictamen va ser elevat al Ple del dia 23 març de 2012 i aprovat per unanimitat, segons el que preceptua l'article 14.5 del Reglament d'Organització i Funcionament del CES-CV.

II.- CONTINGUT

L'Avantprojecte de Llei que es dictamina consta d'una Exposició de Motius, quinze articles dividits en sis Capítols, Disposició Derogatòria i tres Disposicions Finals.

L'Exposició de Motius indica que la finalitat d'aquesta Llei és establir un instrument jurídic adequat i suficient que permeti a les parelles ordenar la seua convivència en l'aspecte personal i patrimonial, quan no s'hagen contret matrimoni, d'acord amb els principis d'igualtat i de no discriminació.

El **Capítol I, Disposicions Generals**, articles 1 a 6, conté l'objecte de la llei, els seus principis rectors i l'àmbit d'aplicació de la norma, a més de tres preceptes dedicats a l'acreditació de la prova de les unions de fet, a les prohibicions per a la seua constitució i a les formes d'extinció.

El **Capítol II, Regulació de la convivència**, article 7, arreplega que els qui conviuen poden establir lliurement els pactes que regisquen les relacions personals i patrimonials de la seua unió.

El **Capítol III, Règim econòmic**, articles 8 a 12, regula un règim supletori a falta d'acord exprés, que es fonamenta en el principi d'independència patrimonial amb l'obligació de tots dos membres de la unió de contribuir a la satisfacció de les despeses comunes.

El **Capítol IV, Relacions personals i familiars**, article 13, es dedica a la representació legal de la persona convivent.

El **Capítol V, Drets successoris**, article 14, estableix els drets de la persona convivent supèrstate en la successió de la persona premorta.

El **Capítol VI, Altres efectes de la unió de fet formalitzada**, article 15, regula determinats suposats d'equiparació de les unions de fet formalitzades a les matrimonials, per a evitar situacions de discriminació o desigualtat injustificades.

La **Disposició Derogatòria** deixa sense vigor la Llei 1/2001, de 6 d'abril, per la qual es regulen les unions de fet, i qualsevol disposició de rang igual o inferior que s'opose al que estableix la present Llei.

La **Disposició Final Primera** disposa que la present Llei es dicta a l'empara de les competències exclusives que l'article 49.1.1^a i 2^a de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana atorga al Consell.

La **Disposició Final Segona** faculta al Consell perquè approve les disposicions necessàries per al desenvolupament i execució de l'establert en aquesta Llei. En concret, indica que en el termini d'un any a comptar des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Consell haurà d'aprovar els reglaments d'organització i desenvolupament del Registre d'Unions de fet de la Comunitat Valenciana.

La **Disposició Final Tercera** fixa l'entrada en vigor de la Llei al mes de la seua publicació en el Diari Oficial de la Comunitat Valenciana.

III.- OBSERVACIONS DE CARÀCTER GENERAL

En primer lloc, el Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana valora positivament l'esforç que s'ha fet en la redacció d'aquest Avantprojecte de Llei per a evitar un ús sexista del llenguatge. No obstant açò, encara s'observen alguns termes o expressions que podrien modificar-se per a donar un millor compliment al que es disposa en l'article 48 de la Llei 9/2003, de 2 d'abril de la Generalitat, per a la igualtat de dones i homes, en el qual s'estableix que les administracions públiques valencianes engegaran els mitjans necessaris perquè tota norma respecte en la seua redacció les normes relatives a la utilització d'un llenguatge no sexista.

D'altra banda, des de l'entrada en vigor de la Llei 1/2001, de 6 d'abril, d'Unions de Fet de la Comunitat Valenciana fins a finals de l'any 2011 s'havien inscrit en el Registre d'Unions de Fet entorn d'unes 10.600 parelles. L'Avantprojecte de Llei que estem dictaminant no fa cap esment a la situació en què quedaran aquestes unions una vegada aprovada, si escau, la nova Llei d'Unions de Fet formalitzades de la Comunitat Valenciana.

IV.- OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

Article 5. Extinció de la unió de fet i cancel·lació de la seua inscripció

En l'apartat 1 d'aquest article, el CES-CV entén que hauria de suprimir-se com a causa de l'extinció de la unió el cessament de la convivència durant un mínim de tres mesos, segons s'arregla al punt i), ja que la lletra b) estableix que la unió de fet s'extingirà per la declaració voluntària de qualsevol dels seus membres.

Quant a l'apartat 2, el Comité considera que en cas d'extinció de la unió de fet formalitzada, no hauria d'imposar-se cap termini per a sol·licitar la cancel·lació de la inscripció en el Registre d'Unions de Fet. Així mateix, hauria d'exigir-se la notificació de l'extinció a l'altra part, quan aquesta extinció no haja sigut de mutu acord, per tal de garantir la seguretat jurídica.

Article 7. Llibertat de regulació

El CES-CV estima convenient que els acords entre els qui integren la unió es declaren també nuls quan siguen contraris als drets fonamentals o a les llibertats públiques.

Article 12. Aixovar domèstic i ús de l'habitatge

El Comitè proposa aclarir el contingut de l'apartat 2 d'aquest article, ja que la seua actual redacció podria estar en contradicció amb altres normes, entre elles la Llei d'Arrendaments Urbans, com així ha manifestat l'Institut Valencià de l'Habitatge.

Nova Disposició Transitòria

D'acord amb la segona observació de caràcter general recollida en aquest dictamen, el CES-CV considera que hauria d'incloure's una Disposició Transitòria que dispose l'obligació de notificar l'entrada en vigor de la Llei d'Unions de Fet formalitzades de la Comunitat Valenciana a aquelles persones que estigueren inscrites en el Registre d'Unions de Fet creat per la Llei 1/2001.

A més, hauria d'establir-se un sistema perquè les persones integrants de les Unions inscrites en aquest registre puguen decidir continuar o no davant la nova situació jurídica de drets i deures.

V.- CONCLUSIONS

El CES-CV considera positiva i oportuna la tramitació d'aquest Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, d'Unions de Fet formalitzades de la Comunitat Valenciana, i espera que amb les observacions que aquest òrgan consultiu ha efectuat, i les millores que en el posterior tràmit parlamentari es realitzen sobre el mateix, puga donar-se compliment als objectius previstos.

Vist i plau
El president
Rafael Cerdá Ferrer

La secretària general
Mª José Adalid Hinarejos